

Balto stārķu ligzdu un novērojumu ziņošanas instrukcija

No 2014. gada maija portālā dabasdati.lv/baltiestarki iespējams ziņot par Latvijā esošajām balto stārķu ligzdām.

Ziņojot Jūs uzzināsiet, cik balto stārķu ligzdo Jūsu apkārtnē, pagastā un visā Latvijā. Jūs uzzināsiet, kurās Latvijas vietās baltajiem stārķiem patīk ligzdot visvairāk un kur ligzdu ir vismazāk. Kopīgi noskaidrosim, kuros novados ir vislabākās ligzdošanas sekmes un visvairāk izaudzināto stārķēnu. Varbūt tas ir Jūsu pagasts un novads?

Balto stārķu ligzdu uzskaitē Latvijā ir paveicama, iesaistot tajā iespējami daudz cilvēku. Pateicamies par vēlmi piedalīties un aicinām uzrunāt arī citus!

Ja kopīgiem spēkiem spēsim atzīmēt visas ligzdas, tad augustā to būs ap 10 000.

Lai to paveiktu vajadzīgs ievadīt datus par ligzdām tūlīt pēc tam, kad būsiet tās apmeklējuši (tas mums un citiem palīdzēs savlaicīgi uzzināt, kuri rajoni nav apsekoti). Arī mazuļu laikā jūnijā (sākot ar Jāņiem) un visu jūliju, vēlams ziņot par aktuālo situāciju ligzdā, izvēloties „pievienot novērojumu” jau reģistrētai ligzdai.

Lai pievienotu jaunu ligzdu vai jaunu novērojumu esošai ligzdai, **nepieciešams reģistrēties** portālā www.dabasdati.lv. Pēc reģistrācijas savā lietotāja profilā **iespējams ierakstīt skolu** (vai citu organizāciju), kuru pārstāvat, tādējādi zināsim (un apbalvosim) visaktīvākos ziņotājus!

Kad esat pierakstījušies ar savu lietotājvārdu, pārliecinieties, ka atrodaties sadaļā dabasdati.lv/baltiestarki.

Jūsu priekšā ir karte, kurā redzamas visas šobrīd ziņotās balto stārķu ligzdas. Skaitlis uz zaļa fona norāda, ka šajā apkārtnē ir vairākas ligzdas. Pietuviniet karti, līdz redzēsiet katru ligzdu atsevišķi.

Jaunas ligzdas pievienošana

1. Pietuvini.

Lai pievienotu jaunu ligzdu, karte jāpietuvina līdz 50m atzīmei, tas vajadzīgs, lai precīzāk atzīmētu ligzdas atrašanās vietu. Pirms jaunas ligzdas pievienošanas, lūdzu, pārliecinieties, vai šo ligzdu jau iepriekš nav pievienojis kāds cits lietotājs.

2. Atzīmē iespējami precīzi.

Ja vajadzīgs, piemēram, esošajā slāni neredzat ielu nosaukumu vai precīzu ēkas atrašanās vietu, pārvietojiet peles kursoru kartes labajā augšējā stūrī uz **slāņu ikonām** un izvēlieties citu kartes attēlošanas slāni (piemēram, topogrāfisko karti vai satelītkarti).

Noklikšķiniet (dažām interneta pārlūkprogrammām vajadzīgs dubultklikšķis) uz kartes vietā, kur atrodas ligzda, kuru vēlaties pievienot kartei. Ja vajadzīgs pārbīdīt ziļu ligzdas atzīmi, lai tā būtu precīzi ligzdas atrašanās vietā (piemēram, mājas stūris vai elektrības stabs). Pirms jaunas ligzdas pievienošanas, lūdzu pārliecinieties, vai šo ligzdu jau nav pievienojis kāds cits lietotājs. Divreiz viena un tā pati ligzda nav jāpievieno.

3. Ievadi informāciju.

Pēc precīzas ligzdas atzīmēšanas kartē, ievadiet pēc iespējas detalizētāku informāciju par ligzdas novietojumu un (ja ir zināms) vai ligzdas pamatne ir cilvēka izveidota. Ja uz kādu no jautājumiem (piem., par ligzdas pamatu) atbilde nav zināma, noteikti izvēlieties variantu „nav zināms”, nevis kādu izdomātu!

Ligzdas adreses laukā iespējams ievadīt precīzu ligzdas adresi – māju nosaukumu, apdzīvotu vietu, vai citu precizējošu informāciju par ligzdas atrašanās vietu (piemēram, lai atšķirtu divas tuvu blakus esošas ligzdas).

Ievadiet novērojuma datumu, kurā esat apmeklējuši šo ligzdu un ligzdas apdzīvotību. Maijā abi vecāki uz maiņām perē, tādēļ iespējams, ka šobrīd ligzdā redzams tikai viens stārķis. Pāra otrs putns šajā laikā meklē barību; ja stārķis ligzdā **guļ**, tas nozīmē, ka perē, tātad – tuvumā ir otrs putns.

Sākot ar Jāņiem un līdz jūlija beigām, kad balto stārķu mazuļi būs izauguši pietiekami lieli, lai tos būtu iespējams redzēt no zemes, pievienojiet informāciju par stārķu Ligzdošanas sekmēm.

Komentāru laukā ievadiet informāciju par atlidošanas/aizlidošanas datumiem, stārķu bojāejas iemesliem un citu svarīgu informāciju.

4. Apstiprini.

Spiediet uz pogas „Pievienot ligzdu un ziņojumu” un šī ligzda tiks pievienota datubāzei un būs redzama Latvijas kartē.

Jauna novērojuma pievienošana

Ja esat apmeklējuši ligzdu un vēlaties ziņot par Jūsu novērojumu (mazuļiem), Jums jāpievieno jauns novērojums. Lai noskaidrotu mazuļu skaitu, novērojiet ligzdu no zemes. Sākot ar Jāņiem un visu jūliju, mazuļi ligzdā bieži stāv kājas un ir viegli saskaitāmi. Pie ligzdas nav jākāpj. Iesakām aptaujāt arī tuvāko māju iedzīvotājus.

1. Pietuvīni.

Pietuvīniet karti, līdz redzama tieši tā ligzda, kurai vēlaties pievienot jaunu novērojumu. (Ja pamanāt, ka šī ligzda vēl nav pievienota kartei, tad pievienojiet to. Sk. Jaunas ligzdas pievienošana)

2. Apskati.

Uzklikšķiniet kartē uz vēlamās ligzdas (zilā ligzdas atzīme) un rūpīgi izlasiet uznirstošo informācijas logu (pārbaudot, vai šī ir īstā ligzda, par kuru vēlaties pievienot novērojumu). Jūs varat apskatīt arī datumu, kurā ir pievienots pēdējais novērojums.

3. Ievadi informāciju.

Ievadiet novērojuma datumu, kurā esat apmeklējuši šo ligzdu.

Aizpildiet ligzdošanas sekmju laukus, ierakstot izšķīlušos mazuļu skaitu.

Ja apmeklēsiet ligzdu vairākkārt vai iztaujāsiet vietējos iedzīvotājus, iespējams, ka iegūsiat papildus informāciju par ligzdošanas sekmēm. Piedāvājam iespēju ierakstīt informāciju par izlidojušo un bojā gājušo mazuļu skaitu, kā arī, ja dējums (olas) gājis bojā. Izšķīlušos mazuļu skaits ietver arī bojā gājušos mazuļus (tos vecie putni parasti izmet no ligzdas). Ja neviens mazulis no ligzdas nav izmests, izšķīlušos mazuļu skaits ir vienāds ar izlidojušo mazuļu skaitu.

Ja uz kādu no jautājumiem (piem., par izšķīlušos vai izlidojušo mazuļu skaitu) atbilde nav zināma, noteikti izvēlieties variantu „nav zināms”, nevis kādu izdomātu!

Komentāros ierakstiet papildus informāciju, kas jums šķiet interesanta un noderīga.

4. Apstiprini.

Spiediet uz pogas „Pievienot ziņojumu” un šis ziņojums tiks saglabāts un pievienots ligzdai.

Ja rodas jautājumi vai neskaidrības, zvaniet vai rakstiet:

Māra Janaus (ornlab@latnet.lv; 29593800)

Andris Dekants (baltiestarki@lob.lv)

Informāciju par uzskaiti varat atrast arī : www.dabasdati.lv; www.lob.lv.

Latvijā 7. starptautisko balto stārķu ligzdu uzskaiti organizē un atbalsta Latvijas Ornitoloģijas biedrība, Latvijas vides aizsardzības fonds, Latvenergo koncerns, LU Bioloģijas institūts, Valsts Izglītības satura centrs un portāls Draugiem.lv.

